

Türkiye Yüzyılı
Maarif Modeli

2025
MEB-AGS

Tamamı Çözümlü

3. TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI

FECİR

Umut Tetik

Onur Uysal

Berkay Sarıpinar

Tuğba Gökçe

LÜTFEN AÇIKLAMALARI DİKKATLE OKUYUNUZ

Çözdüğünüz denemenin cevap anahtarları ve çözüm dökümanı sistemde yer almaktadır.

Sisteme giriş yapabilmek için aşağıdaki adımları izleyiniz:

- Aşağıdaki QR Kodu okutarak sisteme giriş yapın.

- Sisteme giriş yaptıktan sonra aşağıda "Hemen kayıt olun." butonuna tıklayın. Eğer daha önceki denemelerden kayıtlıysanız bu aşamayı atlayabilirsiniz.
  - Ad soyad, e-posta ve şifre belirleyin.
  - Ardından belirlediğiniz e-posta ve şifreyle sisteme giriş yapın.
  - Karşınızda yer alan "3. Fecir Türkçe ÖABT Deneme Sınavı"na giriş yapabilmek için "Deneme Kodu" yazan yere verilen 6 haneli kodu girin.
  - Kodu girdikten sonra hemen sanal optiğe cevaplarınızı girmeniz istenecektir. Hazır değilseniz ekranдан çıkabilir, sonra devam edebilirsiniz.
  - **Sanal optiğe cevaplarınızı girip onayladıkta sonra,** doğru yanlış-boş sayınızı, net sayınızı, deneme karnenizi, çözüm dökümanınızı ve cevap anahtarınızı görebilirsiniz.
  - Çıktı alabilirsiniz.
  - Özel kodunuz whatsapp mesajında gönderilmiştir.
  - **Bu denemenin her sayfasında şeffaf kodlar bulunmaktadır.** **Denemenin tanıtım dışında paylaşılması ve tespit sonrasında, denemeyi paylaşan kişi, yazarlara 1.000.000₺ maddi tazminat ödemeyi peşinen kabul eder.**

Bu testte 50 soru bulunmaktadır.

1. Mehmet Akif Ersoy'un kaleminden çıkan İstiklal Marşı, bestesiyle de ilginç bir tarihe sahip. Marş için düzenlenen ulusal yarışmada hiçbir beste beğenilmmedi. Sonunda, 1924'te Osman Zeki Üngör'ün bestesi kabul edildi. Ancak bu melodi, yıllar içinde birkaç kez yenilendi. Özellikle 1930'larda yapılan değişikliklerle marşın orkestrasyonu ve temposu günümüzdeki haline ulaştı. Yani İstiklal Marşı, sadece sözleri değil, bestesiyle de zamanla şekillenmiş bir ulusal semboldür.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programına göre, yukarıdaki okuma metni aşağıdaki temalardan hangisine uygundur?

- A) Atatürk'ü Tanımak
- B) Duygularımı Tanıyorum
- C) Geleneklerimiz
- D) İletişim ve Sosyal İlişkiler
- E) Oyun Dünyası

2. I. Ana düşünceyi tespit etme
II. Başka metinlerle karşılaştırma
III. Okuma hızını belirleme
IV. Bağlama yönelik ipuçları kullanma
V. Hangi bölüme yoğunlaşacağına karar verme

Yukarıda verilen stratejiler aşamalarına göre ikili olarak sınıflandırıldığından hangi strateji boşta kalır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3.

- Bireysel okuma becerilerinin yanı sıra, öğrencilerin ekip çalışması yeteneklerini geliştirmek.
- Öğrencileri okudukları metinler üzerine sorular sormaya ve konular hakkında derinlemesine düşünmeye teşvik etmek.
- Metindeki fikirleri, duyguları ve bilgileri başkalarıyla paylaşarak farklı görüşleri anlamalarını ve kendi düşüncelerini zenginleştirmelerini sağlamak.
- Öğrencilerin okuma sürecine aktif katılımını sağlamak, önemli bilgileri, kavramları ve olayları akılda tutmalarına yardımcı olmak.

Aşağıdaki okuma tür, yöntem ve tekniklerinden hangisinin amacı yukarıdaki ifadeler arasında yer almamıştır?

- A) Not alarak okuma
- B) Özetleyerek okuma
- C) Söz korosu
- D) Eleştirel okuma
- E) Tartışarak okuma

UMUT TETİK / ONUR UYSAL / TUĞBA GÖKÇE / BERKAY SARIPINAR

4.

Okuma kelime tekrarlarına daha az yer vererek ve uzun metinleri okuyarak okuma becerilerini geliştirirler. Orta düzey kitapları rahatlıkla okurlar. Kelime ayırt etmede cümle ve paragraf ortamındaki ipuçlarını kullanabilirler. Bilgi ve tecrübeleri arttıgı için karakterleri ve olayları daha derinlemesine yorumlayabilir, karşılaştırma ve kıyaslama yapabilirler.

Yukarıda özellikleri verilen okuma süreci aşaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akıcı okuma aşaması
- B) Bağımsız okuma aşaması
- C) İlerleme aşaması
- D) Gelişim aşaması
- E) İlişkilendirme aşaması

5. Yazma, gündelik yaşamımızda çeşitli hedeflere ulaşmak için başvurduğumuz kapsamlı bir yetenektir. Kimi zaman nesnel bir yaklaşımıla olay ve olgulara dair olumlu-olumsuz görüşleri savunma yetimizi pekiştirirken kimi zaman da bireyin iç dünyasındaki düşünceleri özgün bir şekilde dışa vurmasını sağlar. Öte yandan, metin oluşturmada cümlelerin anlam akışına uygun bir düzenle yeniden bir araya getirilmesi gereği gibi, sosyal etkileşimi ve iş birliğini merkeze alarak ortaklaşa metinler üretme ihtiyacı da doğabilir.

Yukarıdaki metinde aşağıdaki yazma tür, yöntem ve tekniklerinden hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Grup olarak yazma
- B) Kontrollü yazma
- C) Serbest yazma
- D) Eleştirel yazma
- E) Yaratıcı yazma

6.

Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı yazma becerisinin geliştirilmesini ve değerlendirilmesini önemseyen bir yaklaşım sahiptir. Programda, değerlendirmenin sadece bir sonuç belirleme aracı değil, aynı zamanda öğrenme sürecini destekleyen (geliştirici/baçılıklendirici), sürece yayılan ve çeşitli yöntemler kullanılan bir süreç olduğu vurgulanır. Ayrıca, yazma becerisi değerlendirme ilkesine ilişkin belirli uygulama esasları belirtilmiştir.

2024'te yayımlanan Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan yazma becerisi değerlendirme ilkeleri göz önüne alındığında, bir öğretmenin aşağıdaki uygulamalarından hangisi, programın belirlediği esaslarla çalışmaktadır?

- A) Öğrencilerin yazdıkları metinleri, süreç sonunda ortaya çıkan ürünü değerlendirmek için dereceli puanlama anahtarları (rubrik) kullanması.
- B) Öğrencilere yazdıkları metinlerle ilgili olarak yargılayıcı olmayan, destekleyici ve metne odaklı betimleyici geri bildirimler sunması.
- C) Öğrencilerin yazdıkları metinlerdeki dil yapılarını doğru kullanımlarını puanlama ölçütlerine dahil ederek not vermesi.
- D) Öğrencilerin yazma sürecinde (planlama, taslak oluşturma, gözden geçirme) kullandıkları stratejileri gözlemleyerek gelişimlerini izlemesi.
- E) Öğrencilerin yazdıkları metinler üzerinde birbirlerine akran değerlendirmesi yapmaları için ölçütler ve araçlar sağlama.

7.

Öğrencilerine "doğaya verilen zararlar" konusunu veren Türkçe öğretmeni, bu konuya ilgili araştırma yapmalarını ve elde ettikleri bulguları not alarak bir yazma taslağı oluşturmalarını ister. Yazma taslaqlarını inceleyen öğretmen, cümlenin yönünü ve anlamını değiştiren sözcüklerin sınıfın çoğunda doğru anlamlarda kullanılmadığını fark eder. Bu sorunu gidermeye yönelik etkinliklerden yararlanan öğretmen, çeşitli okuma metinlerini öğrencilere dağıtarak bu sözcüklerin uygun bağamlarda kullanılış biçimlerini öğrencilere sezdirir. Yazlarında günlük hayattan örnekler vermelerini ister. Daha sonra öğrenciler taslaqlarını giriş, gelişme ve sonuç bağamlarına oturtarak tekrar yapılandırır. Sürecin sonunda akran değerlendirme çalışmaları uygulanır. Öğrenciler, metinleri sıra arkadaşlarıyla değiştirir. Cümlenin yönünü değiştiren sözcüklerin kullanımı, biçimleri incelenir.

2019 Türkçe Öğretim Programına göre Türkçe öğretmeni, aşağıdaki yazma kazanımlarından hangisine yönelik bir etkinlik düzenlememiştir?

- A) Yazma stratejilerini uygular.
- B) Hikâye edici metin yazar.
- C) Yazlarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.
- D) Bilgilendirici metin yazar.
- E) Yazlıklarını paylaşır.

UMUT TETİK / ONUR UYSAL / TUĞBA GÖKÇE / BERKAY SARİPINAR

8. Türkçe öğretmeni, 4+1 planlı yazma etkinliğinde

kullanmak için bir kontrol listesi oluşturup öğrencilerine dağıtır. Kontrol listesini, "Hazırlık, Planlama, Geliştirme, Düzeltme ve Sunum" olmak üzere 5 alt boyuttan oluşturur. Bu alt boyutlardan biri için yazdığı maddeler aşağıdaki gibidir:

4+1 PLANLI YAZMA VE ÖZ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ		Hayır	Kısmen	Evet
1	Yazımı türünün özelliklerine uygun düzenledim.			
2	Yazında düzgün, okunaklı bir yazı kullandım.			
3	Yazında sayfa düzenine dikkat ettim.			
4	Yazında kullandığım başlık ve görseller ilgi çekicidir.			

Buna göre kontrol listesindeki maddeler alt boyutlardan hangisine aittir?

- A) Hazırlık
- B) Planlama
- C) Geliştirme
- D) Düzeltme
- E) Sunum

9. Fatma Öğretmen, Boğaç Han Destanı dinleme/izleme metnini öğrencilere izlettikten sonra sırasıyla aşağıdaki etkinlikleri yapır:

- Dinlediğinde/izlediğinde sunulan bilgileri çözümlemesini ister.
- Çözümlemeden hareketle önemli ve önemsiz bilgileri sınıflandırıp aşağıdaki kutucuklara yazmasını ister.

Önemli bilgiler	Önemsiz bilgiler

Son olarak dinlediğindeki/izlediğindeki önemli bilgileri kronolojik akışa/düşünce akışına uygun olarak cümleleri ifade etmesini söyler.

Fatma Öğretmenin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programına göre öğrencilerine uygulattığı etkinlik, doğrudan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelikdir?

- A) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- B) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Medya içeriğini değerlendirebilme
- D) Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme
- E) Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme

10. Aşağıdakilerden hangisi dinleme sürecinin farklı bir aşamasında yer almaktadır?

- A) Anahtar kelimelerle çalışma
- B) Sözel olmayan ipuçlarını izleme
- C) Amaca ulaşma durumunu gözleme
- D) Not alma biçimlerinden yararlanma
- E) Anlam üniteleri oluşturma

11. İnsanlar dinlediklerindeki mesajı anlamak ve edindikleri önemli bilgileri hatırlarında tutmak amacıyla tercih ederler. Bu dinleme türünün de asıl amacı konuşulanların ana fikrini belirleyip verilen mesajı anlamaktır. Bilgilendirici metinleri dinlemede işe koşulur. Bilgileri belii bir düzen içerisinde kaydetmek için grafik düzenleyicilerden yararlanılır.

Çocuklar genellikle bu dinleme türünü sesli okuma yaparken, sosyal çalışmalar ya da fen bilimleri ile ilgili tematik ünitelerle ilgili video izlerken kullanırlar. Örneğin çocuk güneşten elde edilen enerjinin elektrik enerjisine nasıl dönüşüğünü öğrenirken aynı zamanda öğretmenleri bu konuya ilgili bir kitabı sesli olarak okuduğunda çocuklar burada transfer edici dinlemeyi kullanacaklardır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen dinleme tür, yöntem ve tekniği hangisidir?

- A) Estetik dinleme
- B) Etkili dinleme
- C) Transfer edici dinleme
- D) Stratejik dinleme
- E) Ayırt edici dinleme

12. I. Öğrencilerden dinleme/izleme amaçlarına göre kayıt altına almaları istenir. Kayıt altına alırken dikkat etmeleri gereken noktalar (ana fikrin, önemli ifadelerin, güzel sözlerin not alınması; özgün ifadelerin kullanılması vb.) hatırlatılır.
- II. Dinleme/izleme amacına veya ilgi alanına yönelik olarak dinlenenlerden/izlenenlerden bir veya birkaç bölüm/ konu ayrılarak yalnızca bu kısımlar dikkatle dinlenir/izlenir. Hazırlanan bir karşılıklı konuşmada (satıcı-müşteri) tarafların birbirlerinin konuşmalarından seçme yapmaları ve bunları sınıfta değerlendirmeleri istenir.
- III. Bu yöntemle yapılan dinleme/izleme diğer kişi ile aynı fikri paylaşma anlamına gelmez. Bir süre için kendi duygusu ve düşüncelerinden sıyrılarak olaylara ve durumlara karşısındaki bakış açısıyla bakmayı ve onu anlamayı gerektirir.
- IV. Dinleyicinin sürece katılımı sağlanarak konuşmacının sözlerinden üretilen düşünce ve hayaller ifade edilir. Konuşmacının daha rahat düşünmesini sağlamak için yönlendirici sorular sorulur veya cesaret verici sözler söylenilir.
- Yukarıda verilen uygulamalar ile dinleme tür, yöntem ve teknikleri eşleştirildiğinde aşağıdaki seçeneklerden hangisi dışarıda kalır?**
- A) Seçerek dinleme
  - B) Empati kurma
  - C) Katılımlı dinleme
  - D) Yaratıcı dinleme
  - E) Not alarak dinleme

13. Türkçe öğretmeni öğrencisine, düşüncelerini bütünlük içinde sunmalarını ve grafik tablo gibi destekleyici materyalleri sunusunda kullanmalarını söyler. Ayrıca sunumlarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadelere, destekleyici ifadelere yer vermesini söyler. Sunum esnasında sesini etkili kullanması gerektiğini de hatırlatır. Öğrencisi bütün bu etkinlikleri doğru bir şekilde yerine getirirken sunuda sözcükleri anımları dışında ve bağlama uygun olmayacak şekilde kullanmıştır.

Öğrenci, yukarıdaki etkinlikler göz önüne alındığında 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programına göre hangi kazanımı uygulamakta zorlanmıştır?

- A) Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.
- B) Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
- C) Hazırlıklı konuşma yapar.
- D) Kelimeleri anımlarına uygun kullanır.
- E) Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.

- 14.** Gülistan öğretmen “Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.” kazanımına yönelik bir etkinlik yaptmak ister. Dersin giriş kısmında beyin firtınası tekniğini kullanarak “Şirketlerin isim, reklam, tabela vb. tanıtım materyallerinin Türkçe olması zorunluluğu” konusunda görüşlerini tahtaya yazdırır. Görüşlerin farklı gruplarda toplandığını gören öğretmen iki farklı görüşe de sahip öğrencilerden ve bir başkandan toplam 5 kişilik bir grupta etkinlik planlamaktadır.

Buna göre Gülistan öğretmen aşağıdaki tartışma türlerinden hangisini planlaması en uygundur?

- A) Zıt panel
- B) Panel
- C) Açık oturum
- D) Kollekyum
- E) Konferans

UMUT TETİK / ONUR UYSAL / TUĞBA GÖKÇE / BERKAY SARIPINAR

- 15.** I. İyi seçilmiş dikkat çekme etkinlikleri, dinleyicinin konuşmaya olan ilgisini uyandırmış olacaktır. Dikkat çekme kapsamında tipik giriş türleri; şartsız ifadeler kullanmak, soru sormak, hikâye anlatmak, örnek vermek, kişisel atıflar ve alıntı yapmak, şüphe uyandırmak gibi uygulamalar kullanılabilir.
- II. Bu aşamada canlı bir dil ve somut örneklerle konunun anlaşılması sağlanır. Dinleyicinin olayı benimseyebilmesi için her şeyden önce konuşmacıyı anlaması gereklidir.
- III. Bu aşamada konuşmacı her şeyden önce dinleyicinin soru ve kuşkularını giderecek kanıtlar sunar. Empati kurma, ses tonunu etkin kullanma, vurgu ve tonlamaya özen gösterme, hedef kitleye saygı duyma ve bunu gösterme, düşünceyi geliştirme tekniklerinden faydalana (sayısal verilerden faydalana, tanık gösterme/alıntı yapma, karşılaşırma, örnekler verme vb.), abartılı açıklama yapma/söz sanatları kullanma, mekâni etkin kullanma, olumlu sözcükler kullanma/pozitif olma, materyal kullanma, içten bir üslup kullanma, zıt fikirler sunma ve bunları çürütmeye, farklı çözüm önerileri sunma, mantıklı, nesnel argümanlar kullanma, jest, mimik ve beden dilini etkin kullanma gibi stratejiler kullanılmalıdır.
- IV. Ana fikir aralıklarla tekrar edilir ve özeti yapılır. Konuşmacı; son basamakta net ve kesin ifadeler kullanarak, mesajı ve anahtar kelimeleri tekrarlayarak, özeti yaparak dinleyiciyi etkilemeye çalışır. İletişim süreci sonrasında her zaman akılda kalan son söyleyenendir.
- Yukarıda basamakları verilen konuşma tür yöntem ve tekniği hangisidir?**
- A) Hafızada tutma tekniği
  - B) Güdümlü konuşma
  - C) Tartışma
  - D) Eleştirel konuşma
  - E) İkna etme

16. Aşağıdakilerden hangisinde Türkçedeki cümle vurgusuyla ile ilgili bilgi yanlıştır?

- A) Fiil cümlelerinde yüklemden hemen önceki kelime ya da kelime grubu vurguludur.
- B) İsim cümlelerinde vurgu, yüklem üzerinde bulunur.
- C) Soru sözcüğünün bulunduğu soru cümlelerinde vurgu, soru sözcüğünden önceki kelimedir.
- D) "mi" sözcüğünün bulunduğu soru cümlelerinde vurgu, "mi" sözcüğünden önceki sözcüktedir.
- E) Cümlede vurgulanmak istenen sözcük yüklemeye yaklaştırılarak vurgulanır.

17. Aşağıdakilerin hangisinde "sureksiz, tonsuz, dış-damak" ünsüzü niteliklerinin tamamına sahip bir ünsüz bulunmaktadır?

- A) alaca
- B) jargon
- C) bahçe
- D) şarkı
- E) sessiz

18. Ünsüzler arasındaki benzeşmenin ziddi bir olaydır. Bu olay boğumlanma noktaları aynı ya da yakın olan ünsüzlerden birinin başka bir boğumlanma noktasına geçerek benzeri sesten uzaklaşması olayıdır. Bu olay söz konusu kelimelerde benzer veya eşit nitelikte seslerin yan yana gelmesinden kaynaklanan ses itişmesi (kakofoni) olayını engelleme amacıyla dayanan bir ses değişmesidir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yukarıda bahsedilen ses olayına bir örnek bulunmamaktadır?

- A) aşçı > ahçı
- B) tepme > tekme
- C) derşür- > devşir-
- D) attar > aktar
- E) tegül > değil

19. Liseye Geçiş Sistemi (LGS), öğrencilerin eğitim yolculuğu (I)çinde önemli bir dönem noktası olarak kabul edilir. Bu süreçte, başarı (II)yüzdelik dilimleri öğrenciler (III)arasında sıkça konuşulan bir konu hâline gelir. Öğrenciler, kendi yüzdelik (IV)dilimlerini öğrenmek ve hedefledikleri okulların dilimlerine ulaşmak için sürekli bir (V)arayış içindedir.

Yukarıdaki parça numaralandırılmış ve altı çizili olarak verilen sözcüklerden hangi ikisi kökününe göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

20. Sınavdan çıktığın an, (I)başarının zevki içini kapladı. O kadar emek vermiştin ki bu ana. (II)Odanın kapısı yavaşça açıldı, içерiden gelen sesler susmuştu. Birden (III)öğretmenin gülüşü duyuldu kordorda; gözlerinden okunan gurur sana yetmişti. Bugün (IV)öğrencilerin harikalar yarattı," dedi yanındaki öğretmene. Bu sözleri duymak, içindeki heyecanı daha da büyütüdü. (V)Sonucun mutluluğu hem sende hem de sınıf arkadaşlarında yüzlere yansdı. Şimdi önünde yepyeni yollar var ve her biri senin azminin eseri.

Yukarıdaki parça numaralandırılmış ve altı çizili olarak verilen sözcüklerden hangisi tamlayan eki almamıştır?

- A) V
- B) IV
- C) III
- D) II
- E) I

- 21.** Sen anlayan bir gözle süzersin uzun uzun
Yabancı bir şehirde bir kadın heykelini,
Biz duyarız en büyük zevkini ruhumuzun
Görünce bir köylünün kıvrılmayan belini.
Bu parçada aşağıdakilerden hangisine herhangi bir örnek bulunmamaktadır?
- A) Edat
B) Belgisiz sıfat
C) Durum zarfi
D) Sıfat-fil
E) Belgisiz zamir
- 22.** Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Türkçe alan becerileri tüm beceri alanlarının, okuryazarlıkların, eğilimlerin ve değerlerin temel bileşeni olarak ele alınmıştır. Ana dili aracılığıyla iletişim kuran kişi, dili anlama ve anlatma amacıyla kullanmaktadır. Anlama, başkaları tarafından gönderilen görsel ve işitsel uyarıların kişi tarafından anlaşılmamasıdır. Anlatma ise görsel ve işitsel uyarıların içerik üretmek üzere kişi tarafından kullanılmasına dayanan bir süreçtir. Türkçe alan becerileri; anlama ve anlatma çerçevesinde Dinleme/İzleme, Okuma, Yazma ve Konuşma becerileriyle ele alınmıştır. Anlama ve anlatma bütünlük nitelik taşıyan dil becerileri oldukları için kişi iletişim ortamının bileşenlerine uygun olarak dilsel iletişim etkinliğini yönetme, anlam ve içerik oluşturma, üretilen anlamı çözümleme ve kural uygulama işlemlerini gerçekleştirmektedir.
- Bu parçaya ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Bağlama grupları bulunmaktadır.
B) Hem belgisiz zamir hem de belgisiz sıfat örnek vardır.
C) Sayı sıfatına örnekler bulunmaktadır.
D) Zarf-fil grupları bulunmaktadır.
E) Parçada edat ve bağlaç türünden sözcükler bulunmaktadır.
- 23.** Her patlayan bombada bir annenin kalbi parçalanır, her yıkılan duvarda bir çocuğun hayalleri enkaz altında kalır. Kimse kazanmaz bu kavgada; kazanan yoktur, yalnızca kayıplar vardır. Yitirilen canların ardından yazılan ağıtlar dillerden dile dolaşır. Bir zamanlar oyun seslerinin yankılduğu sokaklarda şimdi sessizlik ve korku hüküm sürer. Silah sesleri, barışın şarkısını bastırır; umutlar kurşun sesine karışır. Oysa dünya, çocukların güllüşeriyle güzelleşir, gözüşleriyle değil. Savaş, insanlığın en büyük yenilgisidir. Ne bayraklar ne de sınırlar uğruna bir tek cana kıymaya değer. Bir gün silahlar susacak, insanlık yeniden kardeş olduğunu hatırlayacak. Ve o gün, barışın en güzel zaferi olacak.
- Bu parça incelendiğinde sözcük gruplarından hangisine herhangi bir örnek yoktur?**
- A) Sıfat-fil grubu
B) İsnat grubu
C) Bağlama grubu
D) Edat grubu
E) İsim-fil grubu
- 24.** Sabahın erken saatlerinde henüz sokak lambalarının sönmediği kentin uykulu sessizliğinin hâkim olduğu bir sabah, ağır adımlarla durağa doğru yürüyen omzunda eski püskü çantasını taşıyan ve yüzünde derin bir yorgunluk ifadesi bulunan yaşlı adamı kimsenin fark etmemesi beni çok üzmüştü.
- Yukarıdaki parçanın öge sıralaması aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**
- A) Özne – Zarf tümleci – Belirtili nesne – Zarf tümleci – Yüklem
B) Özne – Yer tamlayıcısı – Belirtili nesne – Zarf tümleci – Yüklem
C) Zarf tümleci – Özne – Belirtili nesne – Zarf tümleci – Yüklem
D) Zarf tümleci – Özne – Belirtili nesne – Yüklem
E) Zarf tümleci – Özne – Zarf tümleci – Yüklem

- 25.** Dil biliminin bir dalı olarak, gerçek yaşamdan alınmış geniş kapsamlı yazılı ya da sözlü dil verilerinin bilgisayar destekli yöntemlerle sistemli biçimde incelenmesine dayanan yaklaşım denir. Bu yaklaşımın, dilin doğal kullanım örnekleri toplanarak anlam, kullanım sıklığı, dil yapıları ve değişimleri gibi özellikler üzerinde nicel ve nitel analizler gerçekleştirilir. Böylece dilin kuramsal değil, günlük yaşamda nasıl kullanıldığına dair bilimsel veriler elde edilir.
- Bu yaklaşım, dili olduğu gibi ele alır ve kurallar koymak ya da dil kullanımını yönlendirmek yerine, konuşma ve yazı dilinde gerçek yaşamda nasıl kullanıldığını tarafsız biçimde incelemeye odaklanır. Sözcüklerin, dil yapılarının ve anlam ilişkilerinin doğal bağlamlar içinde ortaya çıkıştı gözlemlenir; herhangi bir doğruluk ya da yanlışlık yargısı gütmeden, dilin değişken ve canlı yapısı çözümlemeye çalışılır. Bu sayede dilin zengin çeşitliliği ve kullanım örüntüleri bilimsel yöntemlerle anlaşılır hâle gelir.
- Bu alan farklı dillerin yapılarını, sözcük dağarcığını, ses sistemlerini ve anlam özelliklerini inceleyerek aralarındaki benzerlikleri ve farklılıklar araştırır. Amaç, dillerin tarihsel gelişimini, ortak kökenlerini ya da etkileşim süreçlerini anlamaktır. Bu yaklaşım sayesinde dil aileleri belirlenir, dil değişimleri ve evrim süreçleri çözümlenir ve diller arası ilişkiler bilimsel temellere dayandırılarak açıklanır.
- Bu alan dil bilgisi, ses bilgisi, anlam bilgisi gibi kuramsal çalışmaların bulgularını eğitim, çeviri, dil öğretimi, sözlük hazırlama ve dil teknolojileri gibi çeşitli alanlarda kullanmayı amaçlar. Temel hedefi, dilin gerçek yaşamda karşılaşılan sorunlarına çözüm üretmek ve farklı bağlamlarda dil kullanımını geliştirmektir. Böylece dilin işlevsel yönü öne çıkarılarak bireylerin ve toplumların dil becerilerinin güçlendirilmesine katkıda bulunulur.

Yukarıda verilenler incelendiğinde aşağıdaki dil bilim alanlarının hangisi hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Ruh
- B) Uygulamalı
- C) Karşılaştırmalı
- D) Derlem
- E) Betimlemeli

- 26.** XX. yılının ilk yılında dil araştırmalarına farklı bir bakış açısı kazandıran önemli çalışmalar gerçekleştirilmiş ve dilin yalnızca iletişim amaçlı bir araç olmanın çok ötesinde bir işlev taşıdığı görüşü öne çıkarılmıştır. Bu anlayışa göre dil, bireyin dünyayı algılayış ve kavrayış biçimini derinden etkileyen bir unsur olarak görülür. İnsanların doğayı, toplumu ve olayları nasıl anlamadıkları, büyük ölçüde kendi dillerinin sunduğu kavramsal ve yapısal imkânlarla bağlıdır. Farklı dil topluluklarının farklı dil yapıları geliştirmesi, onların çevrelerine dair algılarında ve düşünce kalıplarında da çeşitliliğe yol açar. Bu yaklaşım, dilin yalnızca kelimeler ve kurallardan oluşan bir sistem değil, aynı zamanda kültürel değerlerin, toplumsal deneyimlerin ve kolektif bilincin de taşıyıcısı olduğunu vurgular. Bu doğrultuda, dil araştırmalarında kültürel bağlamın önemi artmış; dil yapıları ile zihinsel süreçler, toplumsal davranışlar ve kültürel kimlik arasındaki karşılıklı etkileşim daha ayrıntılı biçimde incelenmeye başlanmıştır. Böylece dilin, düşünceyi biçimlendiren ve toplumsal kimliği inşa eden güçlü bir araç olduğu yönündeki anlayış, dil bilimi çalışmalarına yeni bir perspektif kazandırmıştır.

Bu parçada verilen bilgilerle aşağıdaki dilcilerden hangisi ilişkilendirilebilir?

- A) Franz Boas
- B) Edward Sapir
- C) Antoine Meillet
- D) Noam Chomsky
- E) John Searle

27. **Ece:** Ya dün edebiyat dersinde öğretmen "müteessir olmuş" dedi bir karakter için... Ben anlamadım tam, ne demek oluyor müteessir?

Deniz: Müteessir, yani duygusal olarak etkilenmiş, üzülmüş, içine işlemiş gibi bir anlamı var.

Ece: Haa... Yani mesela biri kötü bir haber alınca mı müteessir olur?

Deniz: Evet, tam olarak öyle. Bir olay ya da haber insanı duygusal olarak etkilerse, kalbini kırarsa veya derinden sarsarsa, "müteessir olmuş" denir. Mesela, roman karakteri eski bir dostunu kaybedince müteessir olmuş diyoruz.

Ece: Şimdi daha iyi oturdu. Peki bu kelime günümüzde çok mu kullanılıyor?

Deniz: Pek değil aslında, biraz eski ya da daha edebi bir dilde kullanılıyor. Günlük konuşmada yerine "çok üzüldü" ya da "etkilendi" gibi ifadeler daha çok tercih edilir.

Ece: Çok iyi anlattın, sağ ol. Hep duyuyordum ama tam ne olduğunu bilmiyordum.

Deniz: Ne demek, ben de bazen böyle kelimeleri duyunca sözlüğe bakıyorum. Hoşuma gidiyor böyle yeni şeyler öğrenmek.

Yukarıdaki konuşma dilsel işlevlerden hangisine örnek olarak verilebilir?

- A) Gönderge
- B) Çağrı
- C) İlişki
- D) Üstdil
- E) Edebi

28. Türkçe Sözlük'e göre bir dil birimini çevreleyen, ondan önce veya sonra gelen ve çoğu zaman o birimin anlamını ve değerini etkileyen öğeler bütünü, bir kelimenin cümlede diğer sözcüklerle ve öğelerle birleşerek, onların yardımıyla belirli bir kavramı ifade etmesine olanak tanır. Örneğin, "Çocuğu doğuya tayin etmişler" cümlesiinde yetişkin ve çalışan bir bireyden söz edilirken, "Çocuğu askere çağrırmışlar" cümlesi genç bir delikanlıyı işaret eder; "Çocuk henüz okula başlamadı" dendiginde küçük yaşıta bir çocuk, "Çocuğu yeni emzirdi" dendiginde ise bebek kastedilir. Benzer biçimde "Elinde ne var?" sorusu, kullanıldığı yere göre "Sakladığın ne?", "Neye sahipsin?", "Hangi malzemeleri satıyorsun?" ya da "Elinde iskambil kâğıtlarından hangileri var?" gibi farklı anlamlar kazanabilir. Bu çeşitlilik, anlamın cümledeki diğer öğelerle birlikte şekillendiğini gösterir.

Bu parçada hakkında bilgi verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağlam
- B) Gösteren
- C) Gösterilen
- D) Kavram
- E) Kapsam

29. Minik Pırpir, daha önce hiç görmediği bir resim defteri buldu. Defterin sayfaları bembeyazdı, ama Pırpir'in kalbi rengârenk bir coşkuyla doldu. Elindeki minicik fırçayı alıp, gökyüzünün masmavi, güneşin sapsarı, çimenlerin yemyeşil ve menekşelerin mor olduğunu düşündü. Fırçasını her sallayışında, defterin üzerine rengârenk çizgiler, noktalar, halkalar belirdi. Ama bir sorun vardı: Renkler birbirine karışıyor, sarı morla buluşunca kahverengiye, mavi yeşille birleşince tuhaf bir gölgeye dönüşüyor. Pırpir üzüldü. Tam o sırada yanına gelen Bilge Baykuş, gözlüklerinin üzerinden ona baktı ve gülmüşti. "Renkler bazen karışır, minik dostum," dedi. "Önemli olan, her karışımın yeni bir renk, yeni bir güzellik yaratmasıdır. Bak, kahverengi de toprağın rengi değil mi? O da güzel." Pırpir, Baykuş'un sözleriyle gülmüşti. Artık defterindeki her karışık renge, "Bunun adı renk cümbüşü!" diyordu.

Bu çocuk edebiyatı parçasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sanatsal ifade ve yaratıcılığın önemi işlenmiştir.
- B) Olumsuz durumların pozitif bir bakış açısıyla nasıl değerlendirilebileceği vurgulanmıştır.
- C) Karakterler arasında yaş farkından kaynaklanan bir bilgelik aktarımı söz konusudur.
- D) Doğa temali unsurlar, karakterlerin gelişimine zemin hazırlamıştır.
- E) Metinde doğrudan didaktik bir üslup benimsenerek okuyucuya ders verilmiştir.

30. 19. yüzyılda Amerika Birleşik Devletleri'nin güneyinde yaşayan bir çocuğun maceralarını anlatan bir romanıdır. Kahramanımız; haylaz, meraklı ve maceraperest bir çocuktur. Arkadaşı Huckleberry Finn ile birlikte birçok maceraya atılır, zorluklarla karşılaşır ve dostluk, cesaret ve dürüstlük gibi değerleri öğrenir.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peter Pan
- B) Oliver Twist
- C) Tom Sawyer
- D) David Copperfield
- E) Alice Harikalar Ülkesinde

31.

- Tarafsız ve gerçekçi olunmalıdır.
- Bilgi, belge, tanık ve kanıtlara dayandırılmalıdır.
- Kronolojik sıra izlenebilir.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki özellikleri taşıyan bir edebî metine örnek olarak gösterilemez?

A) Leonardo da Vinci, İtalyan Rönesans döneminin önde gelen figürlerinden biridir. Ressam, mucit, matematikçi, mühendis ve filozof olarak geniş bir yelpazede faaliyet göstermiştir. En ünlü eserleri arasında "Mona Lisa" ve "Son Akşam Yemeği" bulunmaktadır.

B) Serena Williams, Amerikalı bir tenis oyuncusudur. Kariyeri boyunca 23 Grand Slam tekler şampiyonluğu kazanarak açık dönemde en çok Grand Slam tekler şampiyonluğu kazanan oyuncu olmuştur. Ayrıca, 14 Grand Slam çiftler ve 2 Grand Slam karma çiftler şampiyonluğu bulunmaktadır.

C) Eğitimim boyunca, bilgisayar bilimleri ve yazılım geliştirme üzerine odaklandım. Üniversite yıllarda, hem iOS hem de web geliştirme alanında kendimi geliştirmeye başladım. Projeler üretmek, kodları yazmak ve yeni teknolojileri denemek beni motive ediyordu.

D) Marie Curie, Polonyalı bir fizikçi ve kimyagerdir. Radyoaktivite konusundaki çalışmalarıyla tanınır ve iki Nobel Ödülü kazanan ilk kadındır. 1867'de doğan Curie, Fransa'da eğitim gördü ve Pierre Curie ile evlendiğten sonra onunla birlikte çalışmalar yaptı.

E) Ortaokul yıllarındaydım ve bilgisayar dersindeyiz. Öğretmenimiz, bize basit bir program yazmayı gösteriyordu ve her satırı dikkatle izliyordum. Ardından, sıra bana gelince, klavyenin başına oturdum ve ilk kod satırımı yazmaya başladım: "Merhaba Dünya."

32. Ferhat ile Şirin hikâyesinde, Ferhat ile Şirin, aynı rolde karşımıza çıkar. Bu iki kişi hikâyede en güçlü olan benzer rollerde görülürler. Bunun dışında ikinci rollerde görülen Mehmene Banu ile Hürev Şehzade de bu kurala uymaktadır. Mehmene Banu, Ferhat'a karşı, hikâyede açıkça belirtilmese de bir sevgi beslemekte, Hürev Şehzade ise Şirin'e aşıktr. Bu aşkları Ferhat'a karşı hem Mehmene Banu'yu hem de Hürev Şehzade'yi düşman eder. Bu özelliklerle Mehmene Banu ile Hürev Şehzade benzer roller taşır. Ferhat ile Şirin'in aşğını söyleyen cariye, Hürev Şehzade'nin dadısı, Hürmüz Şah'ın veziri Bahtigan, Ferhat'a karşı tutumları, Şirin'den onu ayırmaya çalışmalarda aynı rolde görülürler. Aynı şekilde Mehmene Banu ile Hürmüz Şah'ın savaşına katılan iki cadı (Azraka-Tantana), yaptıkları sihirlerle aynı rolde karşımıza çıkması, bu kurala örnek gösterilebilir.

Bu parçada, aşağıda verilen Axel Olric Epik Yasaları'nın hangisinden söz etmektedir?

- A) İlk ve Son Durumun Önemi Kuralı
- B) Giriş ve Bitiş Kuralı
- C) İkizler Kuralı
- D) Bir Sahnedeki İki Kuralı
- E) Üçler Kuralı

33. Oğuz zamanında gürbüz bir er, oğlunu evlendirmek ister. Fakat oğlu, alacağı kızın kendisi kadar kahraman bir kız olması gerektiğini söyler. Trabzon tekfuranın Selcen Hatun adında bir kızı da tam istedikleri gibidir. Fakat kızın babası, kızını almak isteyene üç canavarla savaşmayı şart koşmuştur. ----, sırayla kara boğayı, arslanı ve kara deveyi öldürmüştür. Sevgili Selcen Hatun'u alıp eve dönerken saldırıyla uğramışlardır. Kahraman ile Selcen Hatun türlü zorlukları aşarak evlenmiş ve hikâye, klasikleştiği üzere bir duayla son bulmuştur. Selcen Hatun iyi derecede at binen, kılıç kuşanın, ok atan bir kadın olarak hikâyede "alp kadın" tipini temsil etmektedir.

Bu parçada bırakılan boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bamsı Beyrek
- B) Kan Turalı
- C) Yegenek
- D) Uruz Bey
- E) Boğaç Han

34. Aydın'da dünyaya gelen mutasavvif, gençliğinde âşıkane ve hiciv türünde şiirler kaleme almasına karşın, tarikata bağlandıktan sonra kaleme aldığı dini ve tasavvufi içerikli şiirlerinin çoğunda sade ve akıcı bir üslup seçmiştir. *Divan*, *Çobanname*, *Neyname*, *Miskinname*, *Kalemname* adlı eserleri bulunmaktadır.

Bu parçada söz edilen mutasavvif aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dede Ömer Ruşeni
- B) Emir Sultan
- C) Hacı Bayramı Veli
- D) İbrahim Gülsenİ
- E) Aziz Mahmut Hüdayi

35. I. Cönklerin, benzerliğinden ve şeklidenden dolayı "şigor dili, dana dili, dil mecmua" şeklinde adlandırmaları mevcuttur.

II. Cönkler, Klasik Türk Edebiyatının tezkireleri gibi genel bir sisteme, klasik imlâya bağlı olarak yazılmışlardır.

III. Kimi cönklerde türlü dualar, tilsim vb. gizli ilimlere dair kayıtlar, ilaç terkip ve tarifleri, rüya tabirleri, muhtelif tarih kayıtları, gibi notlar bulunabilir.

Âşık Şiirinin yazılı kaynaklarından olan cönklerle ilgili bu öncüllerde verilen bilgilerin hangisi ya da hangileri yanlışdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I,II ve III

36. Kars'ın Kaleiçi mahallesinde doğan sanatçı, iki yıl kadar bir süreyle Âşık Şenlik'in çıraklığını yapan babasının etkisiyle âşıklığa yönelir. "Bade içerek" ve "usta-çırak ilişkisi"yle ustalaşır. Yirmi yaşına kadar "Devranî" mahlasını kullanır. Dudakdeğmez şiirlerinde "Yananî" mahlaslarını tapşırır. 1966'dan itibaren Konya'da yapılan Türkiye Âşiklar Bayramı'nın tamamına katılır. "Atışma", "TÜRKÜ", "hikâyeli türkü", "koçaklama" ve "usta âşıklar" dallarında Türkiye birincilikleri kazanır. Katıldığı bütün yarışmalarda ödül alan âşık, 1969-1970 yıllarında Türkiye Âşiklar Bayramı juri üyesi olarak da görev yapar. En çok bilinen türküsü ise *Kızıroğlu Mustafa Bey* adını taşır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Huzuri
- B) Âşık Veysel
- C) Âşık Mahzuni Şerif
- D) Âşık Murat Çobanoğlu
- E) Âşık Feymani

37. Sevgioğulları kabilesinden bir kız ve bir erkek çocuk; aynı okula gider, arkadaş olur ve birbirlerini severler. Fakat Kabile büyükleri, iki aşığın evlenebilmesi için şart koşar: Erkek kahraman, Kalp ülkesine gidecek ve orada kimayı bulup getirecektir. O ülkenin yolunda pek çok belaların bulunduğu, bin başlı çeşitli renklerde bir ejderhanın, ateşten bir denizin bulunduğu, o denizden, mumdan yapılmış gemilerle geçebileceğini, daha ileride bin yıllık gam harabesinin, matem sarayının, çeşit çeşit cinlerin, devlerin bulunduğu ifade ederler. Kahraman, yolda türlü zorluklarla karşılaşır; kuyuya düşer, bir dev tarafından hapsolunur, Çin padişahının kızı tarafından kandırılır. Bütün bu zorluklardan onu kurtaran Sûhan adlı bir ihtiyardır. Kalp ülkesine ulaştıklarında Sûhan, ona gizli sırrı açıklar ve o da anlar ki aradığı şey kendi içindedir, ondan ayrı değildir.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varka vü Gülşah
- B) Hüsn ü Aşk
- C) Beng ü Bade
- D) Mantiku't-Tayr
- E) Hayrabad

38. Çîn-i zülfün müşke benzetdüm hatâsın bilmedüm
Key perîşân söyledüm bu yüz karasın bilmedüm
Bu beytin vezni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün
B) Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
C) Müfte'ilün müfte'ilün müfte'ilün müfte'ilün
D) Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
E) Mefûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
39. Aşağıdakilerin hangisinde, yay ayrıç içinde verilen söz sanatına başvurulmamıştır?
A) Gizleyüb çeşme-i hur-şîd suyin kûze-i çerh
Katre katre kila encüm reşehâtîn peydâ(Tenâsüp)
B) Lebleri mül saçları sünbül yanagi berg-i gül
Bir semen-ber serv-i boş-reftâr dirsen işte
sen(Teşbih)
C) Gubâr-ı râhını çün dîde-i giryâna tapşurdum
Çeşme-i hûrşîdî ter etdüm, ummâna keder
verdüm(Leff ü neşr)
D) Söyleşilmez çarı ile geh şöyle gâhi böyledür
Münkalibdûr bu cihanun resm ü râhı
böyledür(Tevriye)
E) Eylemem mazmûnına Cibrîl'i mahrem Nâ'ilî
Gamzeler kim fitneden ifşâ-yı râz eyler bana(Hüsni
i Ta'lîl)

40. Belürse vech-i cânâñı bu cism ü canı n'eylerler
Görinse şemsün envârı meh-i tâbânı n'eylerler
Bu beytin günümüz Türkçesine aktarımı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?
A) Sevgilinin güneş gibi bakışı görünunce bunca cisim ve canı neylerler?
Güneşin ışık yüzleri utancından gidecek yeri
neylerler?
B) Sevgilinin yüzü ortaya çıksa bu cisim ve canı
neylerler?
Güneşin ışıkları görünunce ayı neylerler?
C) Sevgilinin ay yüzü ortaya çıksa bu cisim ve canı
neylerler?
Güneşin ışıkları parlaklığının utancından neylerler?
D) Sevgilinin güneş gibi yakıcı bakışı ortaya çıksa,
bunca cisim ve canı neylerler?
Görünen ay ve güneş ışıkları neylerler?
E) Sevgilinin yüzü ortaya çıktıığında, Güneş ışıkları
ve ay karanlıkta kaldığında neylerler?
Bunca cisim ve canın karanlığını neylerler?

41. I. Sanatı hakkında bugüne kadar söylenenlerin çoğu "cezbeli bir şair" olduğu ile "mutasavvifâne bir edâ ile" belirtilmekle sınırlıdır. Elimizde onun sanatı hakkında değerlendirme yapılabilecek *Menâkibu'l-Kudsîye'si* ve dokuz şiiri mevcuttur.

II. "İlhamî" mahlasıyla şirler yazmış olup III. Selim döneminde "sultânî'ş-şu'ara" olarak anılmıştır. Özgün olarak kaleme aldığı *Şevk-engîz* mesnevisi ve nasihatnâme türünde yazdığı *Lutfiyye'si* ile adından söz ettirmiştir.

III. Fatih Sultan Mehmet ve II. Bayezid zamanında şirler yazmıştır. Kasidelerinin çoğunu Fatih'e sunmuştur. Ünlü "Kerem" ve "Güneş" kasideleri bunlar arasındadır. Ayrıca II. Beyazıt'a sunduğu "Ab" ile Cem Sultan'a sunduğu Benefše adlı kasideleri de önemlidir.

Bu öncüllerde söz edilen şairler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Elvan Çelebi – Zâtî - Ahmet Paşa
- B) Zâtî - Sünbulzade Vehbi – Koca Ragîb Paşa
- C) Elvan Çelebi – Sünbulzade Vehbi – Koca Ragîb Paşa
- D) Zâtî – Bâkî – Ahmet Paşa
- E) Elvan Çelebi - Sünbulzade Vehbi – Ahmet Paşa

42. Tanzimat ile birlikte edebiyatımıza giren nevîlerden biri de hikâye ve romandır. On dört yaşında devlet hizmetine giren -----, Modern Türk hikâyesinin ilk örneklerini sunanlardan biridir. "Yazıcızade" ve "Mabeynî" lakaplarıyla anılmıştır. Yedi hikâyeyi içeren on iki ciltlik, kiş geceleri bir arkadaş grubunun bir araya gelerek bazı şeyle okumaları ve bir süre sonra başlarından geçen ya da şahit oldukları bir olayı birbirlerine anlatmasını temel alan bir çerçeveye sunan *Müsâmeret-nâme* adlı kitabı bunun örneklerindendir.

Bu parçada bırakılan boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Münif Paşa
- B) Ali Haydar Bey
- C) Ethem Pertev Paşa
- D) Yusuf Kamil Paşa
- E) Emin Nihat Bey

43. Konuları bakımından benzerlik gösteren iki eserde ilk olarak Ahmet Mithat'a ait ----- adlı eserde, düşmüş kadına acıma duygusu bulunur. Genelevdeki hayatı dair ayrıntılar, Kalyopi'nin yolunun buraya nasıl düştüğü ve buradan nasıl kurtulduğuna dair anlatılanlar hikâyeyin devamını oluşturur. Anlatıcının Kalyopi başta olmak üzere burada çalışan kadınlara karşı duyduğu merhamet belirgindir. Yazar, konuya geniş bir perspektiften bakarak fuhuş toplumsal bir mesele olarak değerlendirir ve bunun kaynağı olarak Avrupa medeniyetini görür. Halit Ziya'ya ait ----- adlı eser ise Ahmet Mithat'ın bu eserinin antitezi olarak realist üslupla kaleme alınmıştır. Ana karakterlerinden olan Mazlume, anne ve babasını küçük yaşta kaybetmiş, kimsesi olmadığından sokağa düşmüş masum biridir. İhsan Bey ile yaşadığı ilişki, onun hayatını tamamen altüst edip kötü yollara düşmesine neden olmuştur.

Bu parçada bırakılan boşluğa sırasıyla doğru şekilde aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Henüz On Yedi Yaşında - Nemide
- B) Müşahedat - Mai ve Siyah
- C) Henüz On Yedi Yaşında - Sefile
- D) Müşahedat - Kırık Hayatlar
- E) Henüz On Yedi Yaşında - Aşk-ı Memnu

- 44.** Dört öğrenci, Türk edebiyatının çeşitli sanatçıları üzerine bir sunum hazırlayacaktır. Öğrencilerin seçikleri sanatçılara ilişkin bazı bilgiler şu şekildedir:

Umut: Sanata, Fecr-i Atı topluluğunda başlayıp daha sonra 1911'de Milli edebiyata katılmış ve Yeni Lisan'la şiirler yazarak aruzdan hecye geçmiştir. 1918 yılında yayımladığı ve 1902-1912 yılları arasında çeşitli mecmualarda yayımladığı on yedi şiirinin yer aldığı *Geçtiğim Yol* isimli şiir kitabından sonra dil ve edebiyat incelemelerine yönelmiştir.

Onur: İlk şiirlerinde Servet-i Fünun Edebiyatı'nın etkisi ile aruzu kullanmış fakat Balkan Savaşı yıllarında Ziya Gökalp'in Milli edebiyat görüşünü benimsedikten sonra hecye yönelen sanatçının *Miras, Güneşin Ölümü, Varidat-ı Süleyman* adlı eserleri bulunmaktadır.

Tuğba: 1898'de Servet-i Fünun topluluğu ile bireysel konuları işleyip 1908'den sonra ise toplumsal konuları ele almıştır. İstanbul'un işgalinden dolayı *Kara Bir Gün* başlığıyla bir yazı kaleme almıştır. Malta sürgünündeki hayatını anlattığı üçüncü şiir kitabı *Malta Geceleri*, en çok bilinen eserlerindendir.

Berkay: Daha önce aruzu Türkçeleştirme faaliyetine katılan sanatçının 1919'da yayımlanan ilk şiir kitabı *Fırtına ve Kar*, aruzla yazdığı 17 şiirden oluşmaktadır. "Fiske" takma adıyla mizahî yazılarını topladığı *Fiskeler* adlı eserinde çoğunluğu mensur toplam 30 mizahi metin yer almaktadır.

Buna göre öğrencilerin söz ettiği sanatçılar arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?

- A) Süleyman Nazif
- B) Ali Canip Yöntem
- C) Orhan Seyfi Orhon
- D) Enis Behiç Koryürek
- E) Emin Bülent Serdaroglu

- 45.** Halide Edip, "Fantezi Piyes" olarak nitelendiği eserinde, toplumun tarihi, kültürel, siyasi ve dinsel sorunlarını işler. Nasrettin Hoca, Shakespeare, İbn-i Haldun, Timurlenk, Sokrat ve daha birçok ismi bir araya getirmiş olan Halide Edip; özellikle Nasrettin Hoca ile Shakespeare'i, dünya meselelerini ve çağın gidişini birlikte değerlendiren kahramanlar olarak insanlığın ortak değerlerinin temsilcisi konumunda ele almış, Doğu ve Batı'yı karşılaştırarak çağların ve insanlığın geldiği noktanın evrensel eleştirisini yapmıştır.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Maske ve Ruh*
- B) *Kenan Çobanları*
- C) *Seviyye Talip*
- D) *Kalp Ağrısı*
- E) *Sinekli Bakkal*

- 46.** Toplumcu Gerçekçi bakış doğrultusunda işçilerin, dar gelirlilerin dünyası, köydeki yaşam tarzı sunulmuş, köyden kente göçün ortaya koyduğu sorunlar, toplumcu dünya görüşüne uygun olarak ortaya konulmuştur. Nitekim bu edebi anlayışla eser kaleme alan sanatçılara göz attığımızda; -----, *Yer Demir Gök Bakır*'da Çukurova'dan dönen ve borçlarını ödeyecek olanağı yakalayamayan köylülerin, borçlu oldukları Adil Efendi'ye karşı büyük bir korkuya kapılmaları ve bu korkudan kurtulmak için Taşbaş'ı mitleştirmelerini konu edinir. -----, *Bereketli Topraklar Üzerinde* de Anadolu köylerinden Çukurova'ya çalışmaya gelen üç gurbetçinin tanımadıkları iş dünyasının şartlarına ayak uydurmaya çalışmaları, emeklerinin karşılığını almadıkları çırçır fabrikalarındaki ağır çalışma şartlarını ele almıştır. -----, *Yılanların Öcü*'nde Burdur'un Karataş köyünde yaşayan Irazca ve oğlu Kara Bayram'ın, köydeki hiyerarşik düzene karşı verdiği mücadeleyi anlatır. ----- ise *Sarı Traktör*'de, genç bir köy delikanlısı olan Arif'in traktör edinme tutkusunu babasıyla yaşadığı çatışmalar anlatır.

Bu parçada bırakılan boşluklara aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilemez?

- A) Talip Apaydın
- B) Fakir Baykurt
- C) Yaşar Kemal
- D) Samim Kocagöz
- E) Orhan Kemal

47. Hoş geldin eyâ berât-ı nev-bahâr
 Çün kim olursun gülşen-i dehrin nigâr
 Senden olur cümle bûlbüller hezâr
 Gül devridir devran-ı lutf u iştihâr
 Geldin mi geldi dil-rübâlar âşikâr
 Güler açıldı gönlümüz oldu bahâr
 Bûlbüller ötsün çemenlerde yâr yâr
 Ey nâzlı sevgilim ey nâzlı sevgilim

Bu parça aşağıdaki nazım şekillerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Mütessa
 B) Müsebba
 C) Müseddes
 D) Muaşşer
 E) Müsemmen
48. I. Düşman geldi tabur tabur dizildi
 Alnímiza kara yazı yazıldı
 Tüfek icat oldu mertlik bozuldu
 Eğri kılıç kinda paslanmalıdır
 II. Elif diye diye yandım
 Yüce dağ başında kaldım
 Öldürecek seni sandım
 Yaradan bu yazlar senin
 III. Pir Sultan Abdal'ım ahídüm ahímmdir
 Bûlbüller ötüşür bağım bahímdir
 Güzeller içinde Elif şahímdir
 Kurban olam sana ey nazlı dilber

Bu dörtlüklerin türü aşağıdakilerden hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

	I	II	III
A)	Güzelleme	Koçaklama	Semai
B)	Koçaklama	Güzelleme	Semai
C)	Koçaklama	Semai	Güzelleme
D)	Semai	Güzelleme	Koçaklama
E)	Güzelleme	Semai	Güzelleme

49. Modern insanın içsel sıkıntıları ve varoluşsal geriliğiyle biçimlenen bir sanat ve dünya görüşüdür. Bu anlayış, yalnızca "yeni insan" prototipini değil, aynı zamanda yeni bir toplumsal düzen, gerçeklik algısı ve sanatsal ifade biçimlerini de merkezine alır. Bilimsel determinizmin sanatı esir alan naturalizminden ve anlık algılara takılıp kalan ekspresyonizmden ayrılarak bir karşı duruş sergiler. Sanayi çağının ruhsuzlaştırdığı, maddeye indirgediği yaşam doğusuna, burjuva ahlakının çürümüşlüğüne ve ekonomik uğurumlara karşı yükselen bir isyan sesidir. Özette, bu edebî hareket, çağdaş dönemin inzivaya çekilmiş aydınlarının derin bir içsel haykırışı olarak da görülebilir.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romantizm
 B) Fütürizm
 C) Egzistansiyalizm
 D) Realizm
 E) Ekspresyonizm

50. Londra'nın sefalet dolu arka sokaklarında, yoksulluğun pençesinde kıvranan bir gencin, namlı gangster Macheath ile soluksuz mücadeleşine tanık olduğumuz bu müzikal oyun, seyirciyi duygusal bir katılımdan çok, eleştirel bir düşünceye sevk etmeyi amaçlayan sahneleme teknikleriyle dikkat çeker. Macheath'in Polly Peachum ve Lucy Brown adlı iki kadını aynı anda idare etmesiyle ciòğlarından çıkan aşk, ihanet ve hayatı kalma savaşçı, izleyicinin olaylara mesafeli durarak toplumsal gerçekleri sorgulamasını sağlayan yabancılaştırma efektleriyle sunulur. Oyun, komik ve trajik olayları iç içe barındırırken, toplumsal adaletsizliklere ve burjuva ahlakına yönelik keskin bir eleştiri taşıması yönünden epik tiyatronun en iyi örneklerindendir.

Bu parçada yer alan eserin ismi ve yazarı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) *Bir Halk Düşmanı* - Henrik Ibsen
- B) *Üç Kuruşluk Opera* - Bertolt Brecht
- C) *Kral Lear* - William Shakespeare
- D) *Cimri* – Molière
- E) *Godot'yu Beklerken* - Samuel Beckett

UMUT TETİK / ONUR UYSAL / TUĞBA GÖKÇE / BERKAY SARIPINAR

Ad - Soyad

A B C D E

1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐	☐
12	☐	☐	☐	☐	☐
13	☐	☐	☐	☐	☐
14	☐	☐	☐	☐	☐
15	☐	☐	☐	☐	☐
16	☐	☐	☐	☐	☐
17	☐	☐	☐	☐	☐
18	☐	☐	☐	☐	☐
19	☐	☐	☐	☐	☐
20	☐	☐	☐	☐	☐

A B C D E

21	☐	☐	☐	☐	☐
22	☐	☐	☐	☐	☐
23	☐	☐	☐	☐	☐
24	☐	☐	☐	☐	☐
25	☐	☐	☐	☐	☐
26	☐	☐	☐	☐	☐
27	☐	☐	☐	☐	☐
28	☐	☐	☐	☐	☐
29	☐	☐	☐	☐	☐
30	☐	☐	☐	☐	☐
31	☐	☐	☐	☐	☐
32	☐	☐	☐	☐	☐
33	☐	☐	☐	☐	☐
34	☐	☐	☐	☐	☐
35	☐	☐	☐	☐	☐
36	☐	☐	☐	☐	☐
37	☐	☐	☐	☐	☐
38	☐	☐	☐	☐	☐
39	☐	☐	☐	☐	☐
40	☐	☐	☐	☐	☐

A B C D E

41	☐	☐	☐	☐	☐
42	☐	☐	☐	☐	☐
43	☐	☐	☐	☐	☐
44	☐	☐	☐	☐	☐
45	☐	☐	☐	☐	☐
46	☐	☐	☐	☐	☐
47	☐	☐	☐	☐	☐
48	☐	☐	☐	☐	☐
49	☐	☐	☐	☐	☐
50	☐	☐	☐	☐	☐